moroedd glân
troi'r llanw ar blastig
clean seas
turn the tide on plastic

Cynllun Gweithredu ar Sbwriel Môr

Mae Cynllun Gweithredu ar Sbwriel Môr Cymru (CGSM) yn cael ei gyflawni drwy rwydwaith o sefydliadau a chymunedau sy'n rhan o Bartneriaeth Moroedd Glân Cymru. Mae pob partner wedi ymrwymo i gyfrannu at y gwaith o gyflawni amcanion yr CGSM dros y tair blynedd nesaf. Mae Welsh Government yn hwyluso'r prosiect ac maent yn darparu cymorth cyfathrebu drwy gylchlythyr rheolaidd a gwefan.

Mae Partneriaid Moroedd Glân Cymru yn gwneud addewid cyhoeddus i gydweithio ac adrodd ar y cynnydd wrth fynd i'r afael â sbwriel môr, yn unol ag ymgyrch Moroedd Glân y Cenhedloedd Unedig. Nod y Bartneriaeth yw gweithredu egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy ddatblygu dull cydweithredol ar gyfer cyflawni'r CGSM, gan ganolbwyntio ar gymryd camau i fynd i'r afael ag achosion sylfaenol sbwriel môr.

Cwrddodd Partneriaid Moroedd Glân Cymru ym mis Tachwedd 2019 i adolygu cynnydd a'r dystiolaeth ymchwil o dair blynedd gyntaf CGSM 2017–20, a gwnaethant gytuno i gyfrannu at set o gamau gweithredu cyffredin ar gyfer 2020–23

Cynllun Gweithredu ar Sbwriel Môr 2020–23

1. Canolbwyntio ar gamau gweithredu ataliol i atal sbwriel yn y tarddiad drwy:

a. weithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu a gweithredu strategaeth Mwy nag Ailgylchu ac yn benodol Cynllun Atal Sbwriel Cymru

b. cynyddu cyfranogiad gwirfoddol cymaint ag y bo modd, i greu consensws ynghylch yr angen am ragor o gamau gweithredu ataliol gan fusnesau, a gweithio gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau newidiadau deddfwriaethol priodol

c. Cefnogi a chysylltu ymatebion a arweinir gan gymunedau a gwirfoddolwyr drwy:

a. barhau i ganolbwyntio ar gynyddu maint, cyrhaeddiad, cydlyniant ac effaith sesiynau **glanhau traethau** drwy drefniadau gwell ar gyfer mapio gweithgarwch, mannau sydd angen sylw arbennig a bylchau

b. cefnogi gweithredu a arweinir gan y gymuned fel Cymunedau Di-blastig Syrffwyr yn erbyn Carthffosiaeth a Cheidwaid y Môr (Ocean Guardians)

c. gweithio drwy gynghorau tref a chymuned i fanteisio i'r eithaf ar Statws y Faner Las

d. adeiladu ar lwyddiant mentrau gofodol e.e. mynd i’r afael â tharddiad sbwriel drwy ddalgylchoedd; drwy gysylltu gweithredu cymunedol ar hyd Llwybr Arfordir Cymru

d. Hyrwyddo, cefnogi a chysylltu mentrau i newid ymddygiad drwy:

a. barhau i ddatblygu ac ehangu rhaglenni addysg a gwaith ymgysylltu â phobl ifanc

b. canolbwyntio ar fentrau proffil uchel, wedi eu targedu sy’n cael effaith fawr – Ail-lenwi Cymru, Gallwch Chi Stopio’r Bloc, Glanhau Traeth mewn 2 Funud

c. gweithio gyda Chroeso Cymru a’r sector twristiaeth i rannu neges Moroedd Glân Cymru, rhoi arweiniad ar ddatrysiadau a chynnwys ymwelwyr yn y gwaith

d. gweithio gyda’r diwydiant pysgota (gan gynnwys y sector hamdden), porthladdoedd a harbwrs i wella’r ffordd mae offer pysgota’n cael eu rheoli a chreu capasiti ar gyfer cynlluniau pysgota am sbwriel

e. Cyfathrebu a mesur effeithiau drwy:

a. hyrwyddo negeseuon “Moroedd Glân Cymru” cyffredin.

b. cyfrannu astudiaethau achos at gylchlythyr a gwefan Moroedd Glân Cymru.

c. creu mecanweithiau cyffredin ar gyfer adrodd am sesiynau glanhau traethau.

d. llunio adroddiad blynyddol ar gynnydd yn erbyn addewidion Moroedd Glân Cymru.

Gofynnir i Bartneriaid Moroedd Glân Cymru gwblhau eu haddewidion gan nodi tri cham gweithredu â blaenoriaeth a fydd yn cyfrannu at y gwaith o gyflawni Cynllun Gweithredu ar Sbwriel Môr 2020–23. Bydd y rhain yn cael eu cyhoeddi ar wefan Moroedd Glân Cymru.

Gofynnir i Bartneriaid ddarparu adroddiadau blynyddol ar eu cynnydd tuag at gyflawni’r addewidion.